

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Історія культури, мистецтва і архітектури

Освітньо-професійна програма: «Маркетинг»

Спеціальність: 075 Маркетинг

Галузь знань : 07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: Економічний факультет

Мова навчання : Українська

Розробники: С.І. Вардеванян, к.ф.н., асистент

Профайл викладача (-ів) <http://mmix.cv.ua/staff/budnikevych-iryna-myhajlivna>

Контактний тел. +380372585080

E-mail: s.vardevanyan@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації Офлайн консультація вівторок 12.30-13.30

Онлайн консультація вівторок 11.00-12.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Дисципліна «Історія культури, мистецтва і архітектури» спрямована на формування у студентів теоретичних знань про основні течії і напрями мистецтва та отримання практичних навичок їх використання в маркетинговій діяльності.

2. Мета викладання дисципліни. «Історія культури, мистецтва і архітектури» Курс має на меті дати студентам розуміння загальних закономірностей функціонування культури, її значення в суспільному розвитку індивіда, а також засвоєння ним найвидатніших досягнень українського та зарубіжного мистецтва, розуміння специфіки та неповторності української культури, її значення і місця у світовій спадщині.

Спираючись на власний досвід, студенти повинні навчитися давати оцінку явищам культури минулого й сучасного, розрізняючи справжні досягнення від сурогату, бездарності, політичної і комерційної кон'юнктурності.

3. Пререквізити. Курс «Історія культури, мистецтва і архітектури» має комплексний і міждисциплінарний характер. Теоретичним та практичним контекстом для вивчення дисципліни можуть бути курси: «Актуальні питання історії та культури України», «Філософія».

4. Результати навчання. Дисципліна спрямована на формування у здобувача вищої освіти компетенцій та результатів навчання передбачених Освітньою програмою. Основні результати навчання та компетенції, що сприятимуть розвитку професійної успішності після засвоєння курсу «Історія культури, мистецтва і архітектури». Слухач, як ми прогнозуємо, буде:

- знати основні культурологічні терміни;
- розуміти особливості та специфіку основних етапів розвитку світової та національної культури;
- вміти розпізнавати основні стилі і напрями мистецтва, давати їм характеристику;
- упізнавати/знати найвидатніші шедеври світового та вітчизняного мистецтва;
- вміти розповісти про найвизначніші архітектурні пам'ятки світу, України, Чернівців, знати стилі, у яких вони споруджені;
- знати біографи видатних митців.

Студент, як ми прогнозуємо, буде уміти:

- аналізувати твори мистецтва;
- проводити паралель між європейським та українським мистецтвом;
- визначати основні стилі мистецтва;
- проводити паралелі між різними творами, визначати їх приналежність до певного напрямку, стилю.

Студент буде розуміти:

- особливості мистецтва;
- цінність пам'яток культури;
- причини виникнення стародавніх цивілізацій, їх значення;
- характерні риси культури різних історичних епох;

- специфіку становлення світової та української архітектури, літератури, образотворчого мистецтва, класичної музики, театрального та кіномистецтва.

5. Опис навчальної дисципліни «Історія культури, мистецтва і архітектури»

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2020	2	3	90	15	30	-	-	45	-	Залік

5.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Мистецтво (архітектура, скульптура, малярство, музика, театр, література) від первісної доби до епохи Просвітництва												
Тема 1. Первісна культура та пам'ятки найдавніших цивілізацій		2	2	-	-	5		-		-			-
Тема 2. Середньовічна культура. Періодизація та особливості середньовічного мистецтва		2	4	-	-	5		-		-			-
Тема 3. Культура та мистецтво епохи Відродження		2	4			5							
Тема 4. Культура та мистецтво доби бароко		1	2			5							
Тема 5. Епоха Просвітництва. Особливості культури та мистецтва		1	3			5							
Разом за ЗМ1	48	8	15			25							

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Модерністське, постмодерністське та постпостмодерністське мистецтво (архітектура, скульптура, малярство, музика, література, театр, кіно, <i>Contemporary art</i>)											
Тема 6. Модернізм та його течії		2	3	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Мистецтво тоталітаризму		2	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Постмодерністське мистецтво		2	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Напрямки сучасного українського мистецтва в контексті світових мистецьких практик.		1	4	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	42	7	15	-	-	20						
Усього годин	90	15	30	-	-	45	-	-	-	-	-	-

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

1. Житлові споруди первісних людей. Поховальні пам'ятки первісного періоду.
2. Мистецтво первісних людей.
3. Особливості культури античної Греції і її вплив на вітчизняне мистецтво.
4. Особливості культури давнього Риму та її вплив на вітчизняне мистецтво.
5. Роль язичницької Русі у становленні вітчизняної культури?
6. Основні символи давньоруської культури.
7. Романський стиль у мистецтві.
8. Характеристика готичного стилю.
9. Особливості культури Італійського Відродження.
10. Ідеї Реформації та їх вплив на культуру.
11. Романтизм як тип культури.
12. Реалізм та натуралізм: особливості та відмінності.
13. Декаданс / символізм / сецесія.
14. Модернізм та його течії.
15. Різниця між поняттями «постмодерн» і «постмодернізм».
16. «Інформаційне суспільство», «суспільство споживання», «суспільство спектаклю». Як ці поняття впливають на мистецтво?
17. Що таке масова культура? Особливості української масової культури.
18. Найзначніші архітектурні пам'ятники у нашому регіоні.
19. Архітектура Чернівців.
20. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації. Історія, особливості стилю, цінність.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку чи екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за цією навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається екзамен, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (заліку) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за іспит автоматично.

Критерії оцінки: відмінно – А – 90-100 балів; добре – В – 80-89 балів; добре – С – 70-79 бали; задовільно – D – 60-69 бали; задовільно – E – 50-59 бали; незадовільно з можливістю перездачі – Fx – 35-49 бали; незадовільно з обов'язковим повторним курсом – F – 0-34 бали. Найбільшу кількість балів студент заробляє на протязі семестру на практичних заняттях – до 60 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС (для 1-3, 5-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	Дуже добре
	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Студент, який не отримав позитивні оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання іспиту/заліку. Допущеним до складання іспиту/заліку студент може бути лише у разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримано незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Формою підсумкового контролю є залік – 40 балів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)									Кількість балів (залік)	Сумар на к-ть балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
6	6	7	7	7	7	7	6	7	40	100

7. Рекомендована література

1. Антофійчук В.І. Культурологія. Термінологічний словник: Навчальний посібник. – 3-е вид. – Чернівці: Книги-XXI, 2009. – 160 с.
2. Арнольдov А.И. Введение в культурологию: Учебник для высшей школы / А.И. Арнольдov. – М.: НАКиОЦ, 1993. – 349 с.
3. Бокань В. Культурологія: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2000. – 136 с.
4. Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2001. – 256 с.
5. Власов В. Новый энциклопедический словарь изобразительного искусства: У 10 т. – СПб.: Азбука-классика, 2004-2010.
6. Вейс Г. Всеобщая история мировой культуры: Костюм. Украшения. Предметы быта. Вооружение. Храмы и жилища. Обычаи и нравы. – М.: ЭКСМО, 2006. – 959 с.
7. Гоголев К.Н. Краткий конспект: Западная Европа и Ближний Восток. – М.: Агирис-пресс, 2004. – 264 с.
8. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко Р. Історія світової та української культури. – К.: Літера, 2000. – 464 с.
9. Гуревич П.С. Культурологія: Учебник. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Проект, 2003. – 336 с.
10. Гуржій О.І., Чухліб Т.В. Сто великих постатей і подій козацької України. – К.: Арій, 2008. – 464 с. – (100 великих).
11. Енциклопедія українознавства: У 3 т. – К.: Віпол, 1994-1995.
12. Енциклопедія українознавства: В 11 т. – Львів, 1993-2000.
13. Європейська та українська культура в нарисах / За ред. І.З. Цехмістро. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 320 с.
14. Жабинский А. Другая история искусства. От самого начала до наших дней. – М.: Вече, 2004. – 576 с.
15. Иллюстрированный энциклопедический словарь Ф.Брокгауза и И. Ефрона. – М.: Изд-во Эксмо, 2006. – 960 с.: ил.
16. История изобразительного искусства / Под ред. Клода Фронтиси, пер. с фр. – М.: БММ АО, 2005. – 516 с.: ил.
17. Історія світової культури. Культурні регіони: Навчальний посібник для вузів / Т.П. Левчук, В.С. Гриценко, В.В. Єфименко та ін. – 2-е вид., – К.: Либідь, 1997. – 446 с.
18. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – К.: Либідь, 1994. – 656 с.
19. Історія української культури: У 5 т. – К.: Наук. думка. – Т. 1. – 2001. – 1135 с. – Т. 2. – 2001. – 847 с. – Т. 3. – 2003. – 1246 с. – Т.4., Кн.1. – 2008. – 1007 с. – Т.4., Кн.2. – 2005. – 1293 с.
20. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / ред. С.М. Клапчук, В.Ф. Остафійчук. – 3-є вид., стер. – К.: Знання, 2001. – 326 с.
21. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура. – К.: ЦУЛ, 2003. – 508 с.
22. Корінний М.М., Потапов Т.Т., Шевченко В.Ф. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К., 2000.
23. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. – Львів: Світ. – У 3 ч. – Ч.1. – 2003. – 256 с., Ч.ІІ. – 2004. – 268 с. – Ч.ІІІ. – 2005. – 268 с.
24. Крип'якевич І. Історія України. – Львів: Світ, 1992. – 560 с.

25. Культура українського народу: Навч. посібник / Русанівський В.М. та ін. – К., 1994.
26. Культурологія: Історія мирової культури: Учебн. пособие / Г.С. Кнабе, И.В. Кондаков, Т.Ф.Кузнецова и др.; Под ред. Т.Ф.Кузнецовой. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 607 с.
27. Культурологія / За ред. Т.Б. Гриценко. – К.: ЦУЛ, 2009. – 389 с.
28. Культурологія: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. / За заг. ред. В.М. Пічі. – Львів: Магнолія плюс, 2003. – 240 с.
29. Руднев В. Словарь культуры XX века. – Москва: Аграф, 1997.
30. Культурологія: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації / За заг. ред. В.М. Пічі. – Львів, 2003. – 353 с.
31. Культурологія: Теорія та історія культури: Навч. посібник./ За ред. І. І. Тюрменко, О.Д. Горбула. – К.: ЦНЛ, 2004. – 368 с.
32. Культурологія: Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / За ред. М.М. Заковича. – К.: Знання, 2004. – 567 с.
33. Лекції з світової та вітчизняної культури: Навч. вид. / За заг. ред. А.Р. Яртия, С.М. Шендрика, С.О. Черепановой. – Львів: Світ, 1994. – 496 с.
34. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна культура: Навч. посібник. – К.: МАУП, 2000. – 222 с.
35. Лукань Історія українського мистецтва: Курс лекцій, конспект. – Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2010. – 192 с.
36. Львова Е.П. Мировая художественная культура: XX век: Изобразительное искусство и дизайн (+CD) / Е.П. Львова, Д.В. Сарабьянов, Е.П. Кабкова, Н.Н. Фомина, В.Д. Хан-Магомедова, Л.Г. Савенкова, Г.И. Аверьянова. – СПб: Питер, 2008. – 464 с.: ил.
37. Львова Е.П. Мировая художественная культура: XIX век: Изобразительное искусство и дизайн (+CD) / Е.П. Львова, Д.В. Сарабьянов, Е.А. Борисова, Н.Н. Фомина, В.В. Березин, Е.П. Кабкова, А.М. Некрасова. – СПб: Питер, 2008. – 464 с.: ил.
38. Львова Е.П. Мировая художественная культура: Эпоха Просвещения (+CD) / Е.П. Львова, Е.П. Кабкова, Л.М. Некрасова, О.В. Стукалова, Е.П. Олесина. – СПб: Питер, 2008. – 464 с.: ил.
39. Мамонтов С.П. Основы культурологии: Учебн. пособие для высших учебных заведений. – 2-е изд., доп. – М.: Изд-во РОУ, 1996. – 271 с.
40. Манн Ю.В. Мировая художественная культура: XX век. Литература (+CD) / Ю.В. Манн, В.А. Зайцева, О.В. Стукалова, Е.П. Олесина. – СПб: Питер, 2008. – 464 с.: ил.
41. Матвеева Л.Л. Культурологія: Навч. посібн. – К.: Либідь, 2005. – 512 с.
42. Меднікова Г.С. Українська та зарубіжна культура XX століття. – К.: Знання, 2002. – 568 с.
43. Могильний А.П. Культура і особистість: Монографія. – К.: Вища школа, 2002. – 303 с.
44. Моя Україна: Комплексний довідник. – Х.: Веста, Ранок, 2008. – 400 с.
45. Ничкало С.А. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник. – К.: Либідь, 1999. – 207 с.
46. Петкова С.М. Справочник по мировой культуре и искусству. – 2-е изд., исправленное. – Ростов-на-Дону, 2006. – 508 с.

47. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 392 с.
48. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. – К.: Знання, 2000. – 359 с.
49. Попович М. Культура: ілюстрована енциклопедія України. – К.: Балтія-Друк, 2009. – 184 с.: іл.
50. Попович М. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 2001. – 728 с.
51. Рождественский Ю.В. Введение в культуроведение. Изд. 2-е, испр. – М.: Добросвет, 1999. – 478 с.
52. Садохин А.П. Мировая культура и искусство: Учебн. Пособие для студентов высших учебных заведений. – М.: ЗАО «БММ», 2007. – 448 с.
53. Світова художня культура: Від первісного суспільства до початку середньовіччя: Навч. посібник / О.П. Щолокова, С.В. Шип, О.Л. Шевнюк, О.М. Семашко. – К.: Вища школа. – 2004. – 175 с.
54. Соколов В.А. Культурологія для студентів вузів. – Ростов-на-Дону: Фенікс, 2004. – 224 с.
55. Стеценко В. Культура в термінах від А до Я: Культурологічна абетка. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 208 с.
56. Теорія та історія світової та вітчизняної культури: Курс лекцій / Бичко А.К. та інші. – К.: Либідь, 1992. – 392 с.
57. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник / ред. С. О. Черепанова. – Львів: Світ, 1994. – 455 с.: іл.
58. Українська культура: Лекції за редакцією Д. Антоновича. – К.: Либідь, 1993. – 592 с.
59. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 367 с.
60. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / За ред. М. М. Заковича. – К.: Знання, 2000. – 622 с.
61. Українська художня культура: Навч. посібник для вузів./ За ред. І. Ю. Ляценка. – К., 1990. – 199 с.
62. Френч Х. История архитектуры / Хилари Френч; Пер. с англ. М.С. Ремизовой. – Москва: ООО «Изд-во АСТ»: ООО «Изд-во Астрель», 2003. –144 с.: ил.
63. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підручник. – К.: Україна, 2002. – 333 с.
64. Хоруженко К.М. Культурологія. Енциклопедический словарь. – Ростов-на-Дону: Фенікс, 1997. – 640 с.
65. Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далекосхідний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон: Навч. посібник./ За ред. Н.Є. Миропольської. – К.: Вища школа, 2003. – 191 с.
66. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посібник. / Н.Є. Миропольська, Е.В. Белкіна, Л.М. Масол, О.І. Оніщенко. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.
67. Художня культура України: Навч. посібник. / За ред. Л.М. Масол. – К.: Вища школа, 2006. – 239 с.
68. Чудотворные и местночтимые иконы Святой Руси на земле украинской просиявшие: В 3 ч. – К.: СПГУ. – Ч.І. – 2004. – 224.с. – Ч.ІІ. – 2005. – 264 с.
69. Шевнюк О.Л. Культурологія: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес. 2004. – 276 с.
70. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес. 2002. – 277 с.

71. Шейко В.М. Історія української культури: Монографія / В.М.Шейко; Харк. держ. академія культури. – Х.: ХДАК, 2001. – 400 с.
72. Янсон Х.В., Янсон Э.Ф. Основы теории искусств / Пер.с англ.ка-классика, 2002. – 544 с.

Інформаційні ресурси

73. Гра про художників імпресіоністів.: URL:
<http://academy.hermitagemuseum.org/games/impressionisty>.
74. Гра «Стиль модерн» URL:
http://academy.hermitagemuseum.org/games/modern_gae.
75. Modern Art and Ideas [Coursera]. URL: <https://www.coursera.org/learn/modern-art-ideas>.
76. The Modern and the Postmodern (Part 1) [Coursera]. URL:
<https://www.coursera.org/learn/modern-postmodern-1/home/welcome>.
77. The Modern and the Postmodern (Part 1) [Coursera]. URL:
<https://www.coursera.org/learn/modern-postmodern-2/home/welcome>.
78. What is Contemporary Art? [Coursera]. URL:
<https://www.coursera.org/learn/contemporary-art>.